

ଓଡ଼ିଶାର ଲାଲୁ – ଜୟ ହୋ !

ଲାଲୁଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ସଂସ୍କରଣ

ଓଡ଼ିଶାର ଲାଲୁ ଆଉ କେହି ନୁହଁନ୍ତି, ସେ ହେଉଛନ୍ତି ବିହାରରେ ଲାଲୁ ପ୍ରସାଦ ଯାଦବଙ୍କ ଭଳି ଓଡ଼ିଶାରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହେବାରେ ହାତୀକରି କରିଥିବା ଖୋଦ୍ ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକ । ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିପାରେ, ସାଧାରଣତଃ ପରେ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ବହୁ ନେତା ୩୫ର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି, ଯଥା ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର ଜ୍ୟୋତି ବସୁ, କର୍ଣ୍ଣାଟକର ଏସ୍.ନିଜଲିଙ୍ଗପା, ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶର ଏନ୍.ଟି.ରାମାରାଓ, ହରିଆଣାର ବଂଶୀଲାଲ, ତାମିଲନାଡୁର ଏମ୍. କରୁଣାନିଧି, ଦିଲ୍ଲୀର ଶାଲା ଦାସିତ ଓ ଗୁଜୁରାଟର ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦି ପ୍ରମୁଖ; ତେବେ ନବୀନଙ୍କୁ କେବଳ ଲାଲୁଙ୍କ ସହିତ କାହିଁକି ଏଠାରେ ତୁଳନା କରାଯାଉଛି ? ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ, ଉଭୟ ଲାଲୁ ଓ ନବୀନ ବାହାସୋଟ ମାରିବାରେ ଯେତିକି ସମର୍ଥ, ଚରମ ଜନ-ବିରୋଧି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ସେତିକି ଓଷ୍ଟାଦ୍ । ଲାଲୁ ଓ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ମିଶି ତିନିଧର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହେବାପରେ ବିହାରର ଯେଉଁ ସର୍ବାଧିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟିଲା, ସେହିଭଳି ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗତ ଦଶବର୍ଷ ଧରି ଓଡ଼ିଶାରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଆଗେଇ ଚାଲିଛି ଏବଂ ତାହା ନବୀନଙ୍କ ଆଗାମୀ ଝରଣର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ପରେ ମୁକ୍ତି ମରିବାକୁ ଯାଉଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେମିତି ନାଟିଶ କୁମାର ଲାଲୁଙ୍କ ଲମ୍ବା ଶାସନକାଳ ଭିତରେ ପ୍ରତିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅସଜଡ ହୋଇ ପଡିଥିବା ବିହାରକୁ ମୋଟାମୋଟି ଏକ ଚଳନାୟ ସ୍ଥିତିକୁ ଆଣିବାକୁ ଯାଇ ନାକେଦମ୍ ହୋଇପଡୁଛନ୍ତି, ଠିକ୍ ସେମିତି ନବୀନଙ୍କ ଶାସନ ପରେ ଯିଏ ବି ଚାହିଁବ ଓଡ଼ିଶାର ଦୟନୀୟ ସ୍ଥିତିକୁ ସାଧାରଣତଃ ପାଇଁ, ସେ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ନାଟିଶଙ୍କ ଭଳି ହଟହଟା ହେବ । ଲାଲୁ ଓ ନବୀନଙ୍କ ଭିତରେ ଆଉ ଏକ ସାଦୃଶ୍ୟ ହେଲା ଚାଲି ନଜାଣି ବାଟର ଦୋଷ ନାଟି । ଲାଲୁ ବିହାରର ଦୁର୍ବସ୍ଥା ପାଇଁ କେତେବେଳେ କେନ୍ଦ୍ରର ପାତରଅନ୍ତର ନାଟି ତ ଆଉ କେତେବେଳେ ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ସଂଘପରିବାରର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଦାୟୀ ବୋଲି କହୁଥାନ୍ତି । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ପାଇଁ ନବୀନ ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଭିତରେ ରାଜ୍ୟର ପୂର୍ବତନ କଂଗ୍ରେସ ସରକାର ଉପରେ ଦୋଷ ଲଦି ଚାଲୁଥିଲେ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ବେଳେ କେନ୍ଦ୍ରର ଉପା ସରକାରଙ୍କ ପାତରଅନ୍ତରକୁ ଅଙ୍କୁଳି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ତୃତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଆରମ୍ଭ ହେବା ବେଳୁ ସେ ଗାଢ଼ବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେଣି ଯେ, ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟ ବାଧା ହେବ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉପା ସରକାରଙ୍କ ବୈମୋଡ଼ିକ ମନୋଭାବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଆଗାମୀ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଭିତରେ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥିତି ଯଦି ଅଧିକ ଦୟନୀୟ ହୋଇ ପଡେ, ତେବେ ସେତେବେଳେ ସେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଦୋଷ ଦେଇ ନିଜେ ଖସିଯିବେ । ପୁଣି ଲାଲୁ ଓ ନବୀନଙ୍କ ଭିତରେ ଆଉ ଏକ ବଡ଼ ସାଦୃଶ୍ୟ ରହିଛି ନିଜର ସହଯୋଗୀ ଚୟନ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ । ଲାଲୁ ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ ଓ କୁଖ୍ୟାତ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚନରେ ଚିକେଟ୍ ଦେଇଆସୁଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ପଟରେ ନବୀନ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ନୀତି କାରଣରୁ ନିଜେ ମହାମୁଖରୁ ବହିଷ୍କାର କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକଙ୍କୁ ବାଛିବାଛି ଗତ ନିର୍ବାଚନରେ ଚିକେଟ୍ ଦେଇ ବିଧାନସଭାକୁ ଆଣିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ଏହି ଦୁଇ ନେତାଙ୍କ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଫରକ୍ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଲାଲୁଙ୍କର ଅପକର୍ତ୍ତା ଯାହା ଆଉନା କାହିଁକି, ସେ ହିନ୍ଦୀ, ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଓ ଏପରିକି ସ୍ଥାନୀୟ ଭୋଜପୁରୀ ଭାଷାରେ ଭଗବତମାଳି ସହ ବେଶ୍ ମଜାଦାର୍ କଥା କହି ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କର ମନୋରଞ୍ଜନ କରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ନବୀନ ବାବୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦୀର୍ଘ ଏଗାରବର୍ଷ ଧରି ରାଜନୀତି କରିବା ପରେ ବି କେବଳ ଇଂରେଜି ବା ହିନ୍ଦିରେ କହିଥାନ୍ତି, ଯାହା ଫଳରେ ଓଡ଼ିଆ ଲୋକେ ତାଙ୍କ କଥା ବୁଝିପାରିବାର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନଥାଏ ।

ଗାଁ ପରିମଳ ଲୁଗାତୁରୁ

ଗତ ନିର୍ବାଚନ ଗୁଡ଼ିକରେ ନବୀନ ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିକାଶ କଥା କହି କ୍ଷମତାସୀନ ହୋଇଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି, ତାହା କି ପ୍ରକାର ବିକାଶ ଏବଂ ସେ ବିକାଶ କେଉଁଠି ଅଛି ? କଥାରେ ଅଛି ଗାଁ ପରିମଳ ଲୁଗାତୁରୁ । ଏହି ଲେଖକ ବିଚାରରେ ରାଜ୍ୟର ବିକାଶର ମାନଦଣ୍ଡ ଏହାର ବସ୍ତ୍ରାଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଅବସ୍ଥାରୁ ବିଚାର କରିବା ଠିକ୍ ହେବ, କାରଣ ରାଜ୍ୟର ପୁରପଲ୍ଲୀରୁ ତଥା ବାହାର ରାଜ୍ୟରୁ ଅଗଣିତ ସଂଖ୍ୟକ ଲୋକେ ବସ୍ତ୍ରାଣ୍ଡ ଦେଇ ଯାତାୟତ କରନ୍ତି । ଆପଣ ଓଡ଼ିଶାର ଯେ କୌଣସି ଛୋଟବଡ଼ ସରକାରୀ ବସ୍ତ୍ରାଣ୍ଡ ଯାଆନ୍ତୁ, ସେଠାରେ ଯେଉଁ ସରକାରୀ ଶୌଚାଗାର ରହିଛି, ସେଥିରେ କୁକୁର କି ବିରାଡି ବି ମଧ୍ୟ ପଶିବେ ନାହିଁ । ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ତରବର ହୋଇ ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଠିଆଠିଆ 'ଏକ' କରିବାକୁ ପଡେ ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତତଃ ଅଧ ଫଲ୍‌ଙ୍ଗ ଯାଇ ନିରୋଳା, ଅନ୍ଧାରୁଆ ଜାଗା ଦେଖି ପ୍ରାକୃତିକ ତାକରାକୁ ପ୍ରଶମନ କରିବାକୁ ପଡିଥାଏ । ଲାଲୁ ଓ ନବୀନ ମାର୍କା ବିକାଶର ଦ୍ୱିତୀୟ ନମୁନା ହେଲା ରାସ୍ତାର ଅବସ୍ଥା । ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି, ଲାଲୁ ପ୍ରଥମେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହେବାବେଳେ ଗୋଟିଏ ରାସ୍ତାରେ ଯେଉଁ ଛୋଟ ଗାଡ଼ିଏ ଥିଲା, ତାହା ସେ କ୍ଷମତାରୁ ବିଦା ହେବାବେଳକୁ ଗୋଟିଏ ଗାଡିଆର ଆକାର ଧାରଣ କରିସାରିଥିଲା । ନବୀନଙ୍କ ସମୟରେ ପରିସ୍ଥିତି ଅଧିକ ଭୟଙ୍କର ହୋଇପଡୁଛି । କେଉଁଝର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଓ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଭଳି ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ମୁଖ୍ୟରାସ୍ତାଗୁଡ଼ିକ ଏମିତି କଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ଭିତକୁଣ୍ଡ ହୋଇପଡିଛି, ମାଳମାଳ ଟୁକ୍ ଘଣ୍ଟାଘଣ୍ଟା ଧରି ଅଟକି ରହୁଛି, ଯାହା ଫଳରେ ସାଇକେଲରେ ମଧ୍ୟ ଯାତାୟତ ସମ୍ଭବ ହେଉନାହିଁ । ନବୀନ ବାବୁଙ୍କର ଆଉ ଏକ ଆସ୍ଥାଳନ ହେଲା, ତାଙ୍କର ପୁନର୍ବିଧି ଓ ପୁନଃସଂସ୍ଥାନ ନାଟି କୁଆଡେ ଭାରତରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ! କିନ୍ତୁ ସେ ନିଜେ ନିଜର ଭ୍ରମା ଫୁଙ୍କିବା ପୂର୍ବରୁ ଥରେ ହେଲେ ଏହି ନାଟି ବିଷୟରେ ବିସ୍ତାପିତ ଲୋକଙ୍କ ମତ ଶୁଣିଛନ୍ତି କି ? ନବୀନ ପ୍ରଥମେ ଜାଣିବା ଦରକାର ଯେ, ଗୋଟିଏ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ କୃଷି ଉପଯୋଗୀ ବା ଜନବସତି ଥିବା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଇଂରେଜ ଅମଳରୁ ବୈଧାନିକ କଟକଣା ରହିଆସିଛି, କିନ୍ତୁ ସେ ବାଛିବାଛି ଓଡ଼ିଶାର ସୁଜଳା, ସୁଫଳା, ଶସ୍ୟଶ୍ୟାମଳା ଜମି ଓ ଜନବସତିକୁ ଶାଗମାଛ ମୂଲ୍ୟରେ ଦେଶାବିଦେଶୀ କମ୍ପାନୀ ହାତକୁ ଚେକି ଦେବାର ମସୂଧା କରି ବିସ୍ତାପିତମାନଙ୍କ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଲାଠିଗୁଳି ବଳରେ ଦମନ କରି ଆସିଛନ୍ତି । ଏବେ ଠୁଁ ଜଳଜଳ ଦେଖାଯାଉଛି, ଆଗାମୀ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଭିତରେ ନବୀନ ଲାଠିଗୁଳି ସାହାଯ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ବାକୀସବୁ ଉର୍ବର ଅଞ୍ଚଳକୁ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଦେବେ ।

କନ୍ଧମାଳର ନେତୃତ୍ୱ ଖଳନାୟକ

ଲାଲୁ ମୂଳରୁ ନିଜକୁ ଦଳିତ ଓ ସଂଖ୍ୟାଳଘୁଙ୍କ ମସାହା ବୋଲି ବିଜ୍ଞାପନ କରିଆସୁଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏବେ ବିହାରର ଲୋକେ ତାଙ୍କର ଦୈତ ଚରିତ୍ର ବିଷୟରେ ଜାଣିଗଲେ । ୧୯୮୯ରେ କଂଗ୍ରେସ ସରକାର ଅମଳରେ ଭାଗଲପୁରର ମୁସଲିମ୍-ବିରୋଧୀ ଦଙ୍ଗାର ଜଣେ ପ୍ରମୁଖ ଖଳନାୟକ କାମେଶ୍ୱର ଯାଦବଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଲାଲୁ ୨୦୦୪ରେ ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ସଦ୍ଭାବର ଜଣେ ଅଗ୍ରଦୂତ ବୋଲି ପୁରସ୍କୃତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାବର୍ଡି ଦେବୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଥିବାବେଳେ ଭାଗଲପୁର ଦଙ୍ଗାପାଡିତଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧାରୁ ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଗତ ୨୦୦୬ରେ ନାଟିଶ୍ କୁମାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହେବା ପରେ ଭାଗଲପୁର ଦଙ୍ଗା ଉପରେ ପୁଣି ଏକ କମିଶନ୍ ବସାଇ ବଞ୍ଚିତ ଦଙ୍ଗାପାଡିତଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଇଲେ ଏବଂ ଏହା ସହିତ ସେଠିକାର ଅଦାଲତ ଦଙ୍ଗାକାରୀ କାମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଆଜୀବନ ଜେଲଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସାଂପ୍ରଦାୟିକତା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ନବୀନଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଲାଲୁଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ ଘୃଣ୍ୟ । 'ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତା ମୋର ଅସ୍ଥିଗତ'- ନବୀନଙ୍କର ଏହି ବହୁପ୍ରଚାରିତ ବାଗାତମ୍ବର ସହ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ତାଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଭୂମିକାର ଚିକେ ହେଲେ ତାଳମେଳ ନାହିଁ । ଏହାର ପ୍ରମାଣ, ଏବେ ବି ୨୫୦୦ ଜନ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଓ ଦଳିତ ବ୍ୟକ୍ତି କନ୍ଧମାଳର ଝଟି ଶରଣାର୍ଥୀ ଶିବିରରେ ପ୍ରାଣଭୟରେ ଦିନ କଟାଉଛନ୍ତି । କାରଣ ପ୍ରମୁଖ ଦଙ୍ଗାକାରୀମାନେ ଏବେ ବି ନବୀନଙ୍କ ଠାରୁ ଅଭୟବାଣୀ ପାଇ ଖୋଲାଖୋଲି ଘୁରି ବୁଲୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଳଘୁଙ୍କୁ ଜୀବନରେ ମାରିଦେବାର ଧମକ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏହାଛଡା, ସମସ୍ତେ ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ, ୨୫ ଅଗଷ୍ଟରେ ସ୍ୱସ୍ତ୍ର ବିବାଲୋକରେ ସିଂସର୍ ମାନା ଧର୍ଷିତା ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ

ସହିତ ଫାଦର ଟେଲାନ ମଧ୍ୟ ଅପମାନିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନେ ସେହିଦିନ ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍. ଦରଜ କରିଥିଲେ ହେଁ ଦୀର୍ଘ ଏକମାସ ଧରି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ତଥା ଗୃହମନ୍ତ୍ରୀ ନବୀନ ବାବୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ନୀରବ ରହିଲେ ଏବଂ କେବଳ ଯେତେବେଳେ ସିଷ୍ଟର ମାନା ଦିଲ୍ଲୀରେ ରହି ସାମାଜିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ନିଜର ଅନୁଭୂତ କାହାଣୀ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ, ସେତେବେଳେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଓ ଜାତୀୟ ଜନମତର ଚାପରେ ନବୀନ ବାବୁ କିଛି ଉପରଠାଉରିଆ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ । ପ୍ରାୟ ୨୫ ହଜାର ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଓ ଦଳିତ ଲୋକେ ନିଜ ଗାଁଗଣ୍ଡାରୁ ବିତାଡ଼ିତ ହୋଇ କନ୍ଧମାଳର ବିଭିନ୍ନ ଶରଣାର୍ଥୀ ଶିବିରରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥିଲେ । ଏହାଛଡ଼ା ହଜାରହଜାର ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ପରିବାର ପୁରୀପୁରୀ କନ୍ଧମାଳ ଛାଡ଼ି ଯେ ଯୁଆଡ଼େ ପଳାଇଗଲେ । ଏବେବି ନବୀନ ସରକାରଙ୍କ ପାଖରେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନାହିଁ । କାଳେ ଏନ୍.ଜି.ଓ. ଏବଂ ଗଣମାଧ୍ୟମର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଶିବିରାର୍ଥୀଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରକୃତ ସତ୍ୟ ହାସଲ କରିନେବେ, ସେଥିପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ କନ୍ଧମାଳର ସତ୍ୟ ପ୍ରଶାସକ ପ୍ରତି ଶିବିରକୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କନ୍ସେଣ୍ଟ୍ରେସନ୍ କ୍ୟାମ୍ପରେ ପରିଣତ କରିଦେଲେ, ଉଭୟ ଶିବିରାର୍ଥୀ ଓ ବାହାରର ନାଗରିକଙ୍କ ଯାତାୟତ ଉପରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷେଧ ଜାରିକଲେ ତଥା ଶିବିର ଭିତରେ ଫଟୋ କି ଭିଡ଼ିଓ ଉତ୍ତୋଳନକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କଲେ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଚଳିତ ଦଙ୍ଗାର ଅନ୍ୟତମ ଖଳନାୟକ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣଦତ୍ତ କର୍ପୁରୀଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇଚାଲିଛନ୍ତି । କନ୍ଧମାଳ ଦଙ୍ଗାକୁ ନେଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଆଉ ଏକ ମନୋଭାବ ଏବେବି ରହସ୍ୟାବୃତ୍ତ ହୋଇରହିଛି । କେବଳ ରାଜ୍ୟ ଶାସକ ମେଣ୍ଟର ଦୁଇଟି ଦଳକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଚାହୁଁଥିଲେ, ଉଭୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣାନନ୍ଦ ହତ୍ୟା ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦଙ୍ଗାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ସି.ବି.ଆଇ.କୁ ଦିଆଯାଉ; କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ମୂଲ୍ୟୁ ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ମତରେ ଦୃଢ଼ ବିରୋଧ କଲେ, ଜଣେ ହେଉଛନ୍ତି ବିଶ୍ୱ ହିନ୍ଦୁ ପରିଷଦର ପ୍ରବୀଣ ଚୋରାଡ଼ିଆ, ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣକ ଖୋଦ୍ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକ । ଏବେ ବି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କନ୍ଧମାଳ ଘଟଣାର ସି.ବି.ଆଇ. ତଦନ୍ତକୁ ବିରୋଧ କରନ୍ତି, କାରଣ ସେ କସ୍ମିନ୍ କାଳେ ଚାହାଁନ୍ତି ନି ଉଭୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣାନନ୍ଦ ହତ୍ୟା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦଙ୍ଗାକୁ ରୋକିବାରେ ତାଙ୍କର ଚରମ ବିଫଳତାର ପର୍ଦ୍ଦାଫାସ୍ ହେଉ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ପଦ୍ମପୁରରେ ରଜନୀ ମାଝିଙ୍କୁ ଜୀବନ୍ତ ଦଗ୍ଧ କରିଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ବହୁଦିନ ଧରି ଗିରଫ ନକରିବା ଏବଂ ପରେ ତାଙ୍କୁ ଜାମିନ୍ ଦେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ନବୀନ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଭୂମିକା ରହିଛି ।

ବି.ପି.ଏଲ୍. କାନ୍ଦଣା

ଲାଲୁ ଯେପରି ଭୋଗ୍ ପାଇଁ ଦଳିତ ଓ ପଛୁଆ ବର୍ଗଙ୍କ ପାଇଁ କୁମ୍ଭୀର କାନ୍ଦଣା କାନ୍ଦିଥାନ୍ତି, ନବୀନ ସେହିପରି ଗତ ୬ମାସ ଧରି ବି.ପି.ଏଲ୍.ଙ୍କ ପାଇଁ ବାହୁନିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଛନ୍ତି । କିଛି ସମାପକଙ୍କ ମତରେ, ନବୀନଙ୍କ ୨ଟଙ୍କିଆ ଚାଉଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତାଙ୍କୁ ଏପରି ବିପୁଳ ବିଜୟ ଆଣିଦେଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅସଲ ଚେହେରା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାଂଘାତକ । ପ୍ରଥମତଃ ୮ଟି କେ.ବି.କେ. ଜିଲ୍ଲାରେ ବି.ପି.ଏଲ୍.ଙ୍କ ସହିତ ଏ.ପି.ଏଲ୍.ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ୨ଟଙ୍କିଆ ଚାଉଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିବାରୁ କଲେକ୍ଟର ବା ଏସ୍.ପି. ଭଳି ବଡ଼ବଡ଼ ଅଫିସରଙ୍କ ସହିତ ରାଜନେତା ଓ କୋଟିପତିମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଚାଉଳ ନେଇ ଏହାକୁ ଚଢ଼ା ଦରରେ ବଜାରରେ ବିକ୍ରୀ କରି ପ୍ରତିମାସରେ ବେଶ୍ କିଛି ମାହାଲିଆ ମୁନାଫା ଅର୍ଜନ କରିପାରୁଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଉପକୂଳ ଜିଲ୍ଲା ମାନଙ୍କରେ କେବଳ ବି.ପି.ଏଲ୍.ଙ୍କ ପାଇଁ ୨ଟଙ୍କିଆ ଚାଉଳ ଚାଲୁ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ୧୯୯୭ମସିହାର ସର୍ଭେକୁ ଆଧାର କରାଯାଇଥିବାରୁ ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷରେ ବହୁ ଗରୀବ ପରିବାର ବଞ୍ଚିତ ହେଉଛନ୍ତି, ଏବଂ ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ କୋଠାଘର ଓ ଜମିବାଡ଼ି ଥିବା ପରିବାରମାନେ ଏହି ଦୁଇଟଙ୍କିଆ ଚାଉଳ ହାତେଇ ପାରୁଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତି ଉପକୂଳୀୟ ଗ୍ରାମରେ ନୂଆ କରି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ନ୍ୟସ୍ତସାଥୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଢ଼ି ଉଠିଛି, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପେଷା ହେଲା କେଜି ପିଛା ୨ଟଙ୍କା ବଦଳରେ ୪/୬ ଟଙ୍କା ଦେଇ ସଜ୍ଜଳ ପରିବାରଙ୍କ ଠାରୁ ବି.ପି.ଏଲ୍. ଚାଉଳ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଏବଂ ତାକୁ ବଜାରରେ ୧୨/୧୩ ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରୀକରିବା । ଏହିଭଳି ପ୍ରତି ଗାଁରେ ସଜ୍ଜଳ ପରିବାର ଏବଂ ଅସାଧୁ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ଦୁଷ୍ଟଚକ୍ର ଗତ ୬ମାସ ଭିତରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ଚାହାଁନ୍ତି, ପୁରୁଣା ବି.ପି.ଏଲ୍. ସର୍ଭେର ସଂଶୋଧନ ନହେଉ ଏବଂ ୨ଟଙ୍କିଆ ଚାଉଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏମିତି ବଜାୟ ରହୁ, ଯାହା ଫଳରେ ସେମାନେ ବିନା ମିହତ୍ତରେ ଅସ୍ତ୍ର ଦିନ ଭିତରେ ମାଲେମାଲ ହୋଇପାରିବେ । ଏହି ଦୁଷ୍ଟଚକ୍ର ପ୍ରତି ଉପକୂଳୀୟ ଗାଁରେ ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ମଦମାଂସ ଦେଇ ଏବଂ ଭୋଗ୍‌ମାନଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ବାଣ୍ଟି ବି.ଜେ.ଡି.କୁ ବିପୁଳ ବିଜୟ ଆଣିଦେଇଛି । ନବୀନଙ୍କର ବି.ପି.ଏଲ୍. ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଦରଦ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ସନ୍ଦେହ କରିବାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଣ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ସୂଚନା ଅଧିକାର ଆଇନ୍ ଅଧୀନରେ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବି.ପି.ଏଲ୍. ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଫିସ୍ ଛାଡ଼ କରିଥିବା ବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କେବଳ ୧୦ଟଙ୍କାର ଦରଶାସ୍ତ୍ର ଫିସ୍ ଛାଡ଼ କରିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ ବାବଦକୁ ଅନ୍ୟ ୨ଟି ଫିସ୍ ଆଦାୟ କରିଚାଲିଛନ୍ତି, ଯାହା ଫଳରେ ବି.ପି.ଏଲ୍. ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି ଆଇନ୍ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରଖିବାରେ ନବୀନ ସରକାର ବେଶ୍ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଦୁର୍ନୀତି ଓ ଅପାରଗତା

ଯେତେସବୁ ପ୍ରଗତିଶୀଳ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଇନ୍ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚାଲୁ କରାଯାଇଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ବାବଦରେ ମିଳିଥିବା ଅର୍ଥରାଶିର ସିଂହଭାଗ ଅମଲାତନ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଚଳୁ ହୋଇଯିବା ପରେ ବାକୀ ଅର୍ଥରାଶିକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ନପାରି ଫେରସ୍ତ ଦେଇଦେବା ହିଁ ନବୀନ ସରକାରଙ୍କର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଥିଲା ବିହାରରେ ଲାଲୁଙ୍କ ରେକର୍ଡ଼ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଏନ୍.ଅର୍.ଇ.ଜି.ଏ. ପାଣ୍ଡିର ବ୍ୟାପକ ବାଟମାରଣା ହୋଇଛି ବୋଲି ଖୋଦ୍ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସି.ଏସ୍.ଏ.ଜି. ରିପୋର୍ଟ ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେହି ଆବୁସାତ୍ ଅର୍ଥକୁ ଆଦାୟ ବା କୌଣସି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଗୋଟିଏ ସୁଦ୍ଧା ନଜିର୍ ନାହିଁ । ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାର ଆଇନ୍ ୨୦୦୬ ଓ ନିୟମାବଳୀ ୨୦୦୭ ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ ଡିସିମିଲ୍ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଆଦିବାସୀ କିମ୍ବା ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିବାସୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଘରୋଇ ହିଂସାରୁ ମହିଳାଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ୍ ୨୦୦୫ର ସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ତଦୃପ ଉପେକ୍ଷିତ । ସୂଚନା ଅଧିକାର ଆଇନ୍-୨୦୦୫ ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ଦ୍ରରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୋଣସି ରାଜ୍ୟରେ ଦରଶାସ୍ତ୍ର ପାଇଁ କୋଣସି ଫର୍ମ କିମ୍ବା ଭୋଗ୍ ପରିଚୟ ଦରକାର ପଡ଼ୁନଥିବା ବେଳେ ନବୀନ ସରକାର ଏହାକୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସୂଚନା କମିଶନର ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ଦିଆଯାଇଛି, ସେମାନେ ତାଙ୍କର ମୂଳ କାମ, ଅଭିଯୋଗ ଓ ଅଧିକାର ଫଇସଲା, ଛାଡ଼ି ସଭାସମିତିରେ ଭାଷଣ ଓ ବୋଲକରା ଏନ୍.ଜି.ଓ. ମାନଙ୍କୁ ପାଣ୍ଡି ବିତରଣରେ ବେଶ୍ ଉତ୍ସାହ ଦେଖାଇଛନ୍ତି । ହଁ, କେବଳ ଗୋଟିଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନବୀନ ସରକାରଙ୍କର ଏକ ସୁଦୃଶ୍ୟ ସଫଳତା ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥାଏ, ତାହା ହେଲା, ସମ୍ବିଧାନରେ ନିରୁତ୍ସାହ କରାଯାଇଥିବା ନିଶାପ୍ରସାରକୁ ମଦ ନିଗମ୍ ଜରିଆରେ ରାଜ୍ୟସାରା ପ୍ରୋସାହନ ଦେବା ଏବଂ ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିହାରୀ ଭାଟିବାଲାଙ୍କର ଏକ ନୂତନ ଶୋଷଣଚକ୍ରକୁ ମଜବୁତ କରିବା । ନବୀନ ବାବୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳରେ ଦୁର୍ନୀତି ଓ ଅପାରଗତାର ଏହି ଗତିବେଗ ଯଦି ବଜାୟ ରହେ, ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଚରମ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, ଅନାହାର, ଶିଶୁମୃତ୍ୟୁ, ମାତୃମୃତ୍ୟୁ, ପିଲାବିକ୍ରୀ, ଦୁର୍ନୀତି, ଯୋଗୁଁ ସର ଦମନଲାଲା ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ନକାରାତ୍ମକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଗାମୀ ୫ବର୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶା ଶୀର୍ଷତମ ସ୍ଥାନ ଦଖଲ କରିବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।